

DNA Boek Gemeente Eersel

Content

Kempisch wonen in een wereldregio. Dat is de slogan van de gemeente Eersel. Onze kernen vormen voor velen het toonbeeld van hoe landelijk en groen wonen in de Kempen er uit kan zien. Van oudsher zijn we al de woonlocatie van vele medewerkers van regionale bedrijven. We maken gebruik van de economische kansen die Brainport- en Kempensamenwerking, toerisme en verbeterde mobiliteit opleveren.

Het leefbaar houden van de kernen staat voorop. Het gemeentebestuur van Eersel ziet verenigingen en andere samenwerkingsverbanden/initiatieven als één van de belangrijkste diepgewortelde ankers voor een betrokken en veilige samenleving. Dit alles moet bijdragen aan inwoners die content zijn met hun leven. Want daar doen we het voor!

Wim Wouters
Burgemeester Gemeente Eersel

Kempisch wonen in een wereldregio

Wintelre

Wintelre (oftewel Wintersel) behoort tot één van de 8 zaligheden. Het is inderdaad zalig wonen in deze lommerrijke kern van gemeente Eersel. De inwoners kennen elkaar zo'n beetje allemaal. Ze vormen een bijzonder hechte gemeenschap. Praktisch ieder weekend is er wel ergens in een buurt een tuinfeest. En een reden waarop mag worden gedronken.

De Wintelrenaren “kunnen op hun fiets naar Eindhoven Airport rijden”. “De stilte van het dorp leunt tegen de dynamiek van de stad Eindhoven die voor de inwoners kansen en werkgelegenheid biedt”.

Wintelre heeft een rijk verenigingsleven. Het nieuwe hotel dankt haar bestaan mede aan toeristen en passanten van all over the world. Zij brengen nieuw leven in de brouwerij.

***“Ik kom uit Wintersel
en mijn vrouw uit Vessem.
Oei”***

Wintelre ± 2021 inwoners, Eén van 8 zaligheden, Vliegveld, Agrarisch, Gallische mentaliteit, Hoge huizenprijzen, Geïsoleerd, Kerktoren, Druk verkeer, Grote families, Groot en Klein meer, Hotel 46, Veel steen, V.V Dees, Ver weg.

Verenigingsleven, Geen kern, Recreëren in de Kempen, Actief; er lukt veel, Gemeenschap, Buurtverenigingen, Naar binnen gericht, Onbekend, Loyaal aan eigen winkels, D'n Hut, Klepbroeken, Achtergesteld, Altijd wel ergens feest, Boeren, Broeders en Bourgondiërs.

Vessem

In 2014 werd gemeente Eersel uitgeroepen tot Wandelgemeente van het jaar. Dat is niet zo vreemd: het gebied kent een overdaad aan natuurschoon. Vessem ligt net boven de “flessenhals” van de gemeentecontouren en vlak bij Veldhoven. Ten oosten en westen van Vessem liggen Kempische landschappen. Fietzers en wandelaars maken hier dankbaar gebruik van.

Pelgrimshoeve Kafarnaüm in Vessem biedt bedevaartgangers bescherming en een plek om te overnachten op hun lange pelgrimages naar onder andere Santiago de Compostella.

De inwoners van Vessem typeren zichzelf als bijzondere mensen. Het dorp ademt (innerlijke) rust uit. Vessem gunt plek aan jongeren en ouderen die samen een goed leven willen opbouwen. Waar vriendschap en saamhorigheid belangrijke waarden vormen. En het Kempische leven mag worden gevierd!

*“Haast je maar niet:
het Brabants kwartiertje
is nog niet voorbij”*

Vessem ± 2149 inwoners, Heerlijkheid tussen de zaligheden, Beerze bier, ASML, Spekstruif, Kerk, Expats, Ondernemers, Elite, Diversiteit inwoners, Pinkstertoernooi, CDA stemmers, Geen jongeren woningen, Boerendorp, Dokter, Gesloten gemeenschap.

Mooi, Verenigingsleven, Actief, Carnaval, Gezellig, Boeren, Burgers en Buitenlui, Klein, Bijzondere mensen, Rustzoekers, Gildes, Gezinnen met kinderen, Pelgrimage, Bos, Degelijk, Sport, Individualistisch, Bezinning, Tolerant, Vertrouwd, Molen.

Knegsel

Knegsel ligt letterlijk in de bossen. De Knegselnaren leven op grote percelen, in “bungalows in de bossen”, zoals dat in de volksmond heet. Het wat afgelegen wonen zorgt er wellicht voor dat de inwoners van Knegsel zich niet altijd gehoord voelen.

Knegsel herbergt veel tevreden pensionado's, maar heeft behoefte aan nieuw bloed. Jonge gezinnen met kinderen. Om die naar Knegsel te trekken zijn nieuwe, betaalbare woningen nodig. Het huidige aanbod woningen ligt in de hogere prijsklasse.

Als de nood aan de man komt vormen de Knegselnaren één front. Dan zie je de kracht van een saamhorige gemeenschap. Energie en creativiteit uit zich in de semi-professionele theatergezelschappen die Knegsel rijk is. Theater 't Ros biedt een onverwacht mooi podium.

De Knegselnaren missen hun oude café, een plek om samen te komen. Waar zij kunnen kennis maken met de nieuwkomers in hun dorp: expats uit de Brainport.

“Bijna niemand heeft hier achterburen”

Knegsel ± 1393 inwoners, Eén van de 8 zaligheden, Klein, Gemoedelijk, Café Restaurant De Kempen, Groots in toneel en muziek, Mooie natuur, Trekt naar Veldhoven, Biologische boer, Vriendschappen voor het leven, Geen bereik GSM.

Dorps, Mooie natuur, Jeugdorkest, Kinderen groeien vrij op, Geen café, E3 strand, Langs 6 paden het bos in, Iedereen heeft veel voor elkaar over, Fijne burens, Sociaal, Doorsnee, Forenzendorp, Boeren, Burgers & Bungalows, Friettent.

Steensel

Steensel ligt aan het “Spindelpad”, in het verleden een belangrijke handelsroute die van Luik naar Den Bosch liep. Tijdens de aanleg van de Eindhovenseweg in de jaren zestig verdeelde de “betonweg” Steensel in tweeën. Een, in overleg met de inwoners grootscheepse herinrichting, zal die verdeeldheid weg gaan nemen.

Steensel kent twee in het oog springende symbolen: de heilige (martelares) Lucia en de Stinselse Pier. Blader de vele verhalen er maar op na. Steenselnaren zijn trots op hun geuzennaam “pier”. Een Steenselnaar is intelligent, standvastig, open en sociaal betrokken.

De inwoners zijn door de eeuwen heen gewend om vreemden te ontmoeten. Steensel biedt gezinnen met kinderen “uit Eindhoven” de voordelen van het dorpsleven. Natuur, ruimte, wandelpaden, zorgboerderijen, vrije kavels met laagbouw. Het veilige en kleinschalige dorpsmilieu vormt voor jonge (expats) gezinnen uit Brainport Eindhoven een verademing.

*“Een Stinselnaar wacht niet lijdzaam af
maar begint gewoon”*

Steensel ± 1467 inwoners, Eén van de 8 zaligheden, Betonweg verdeelt Steensel in noord en zuid, Goede busverbinding, Gespleten dorp, Lintdorp, Geen kern; voorzieningen in Eersel, De E3 heeft ons afgesneden van Knegsel, Veldhoven nadert Steensel.

Kermis, Scouting, Buurthuis NIKS, (Carnaval) Verenigingen, Prettige inwoners, Fietsen in de omgeving, Actieve bewoners, Golfbaan, Minder jongeren, Keukentafel, Groentenman aan de deur, Historische grafheuvels, Fijnmetaal, Geen boeren meer.

*“Alleen collectanten bellen
aan de voordeur: de rest
komt achterom”*

Duizel

± 2011 inwoners, Eén van de 8 zaligheden, Kapel, Wielerronde, Landgoed Wim, (van der Leegte) Oorsprong Kleine Beerze, Buitenwijk Eersel, Kerkdorp, Sigarenindustrie, Kempische werkmentaliteit, Overlast vliegtuigen.

Klein maar fijn, Vergeten dorp, Stil, Daar rijd je langs, Knus, Hechte grijze gemeenschap, Verenigingsleven, Uit eten, Ons kent ons, Veilig, Thuis, Gewoon doen, Gul, Durf, Scouting, De aard verandert niet: wel het gevoel, Veel gebouwd, veel jongeren.

Duizel

De Kempenaar moest vroeger hard werken voor weinig geld. Hij klaagde echter niet, was tevreden met het weinige wat men had en nam het leven zoals het kwam. Heden ten dage geniet men in gemeente Eersel van al de goede dingen des levens en is men uitermate “content”.

De inwoners van Duizel hebben nog aandacht voor elkaar. En ze blijven vooral gewoon zichzelf.

De opvallendste inwoner van Duizel heet hier nog gewoon “Wim”. Iedereen is hier gelijk en blijft “normaal doen”.

Duizelnaren voelen zich sterk betrokken bij het wel en wee van hun dorp en hun vele verenigingen. Tijdens de jaarlijkse collecte wordt er, per hoofd van de bevolking gezien, enorm veel geld opgehaald. Ook dat typeert deze hechte gemeenschap.

Eersel

Wie Eersel zegt denkt aan de Markt: een lang lint van drukbezochte terrassen in een Kempisch decor. Dit beschermde dorpsgezicht biedt volop kansen aan goede ondernemers. Naast de horeca vindt je in Eersel fraaie destination stores. Winkels die de moeite waard zijn om te bezoeken.

Eersel ligt pal aan de E3, deze ontsluit de gehele gemeente. Zittend op de Markt zie je in de verte de vliegtuigen stijgen en landen. Brainport Eindhoven is overal voelbaar.

De inwoners van Eersel mogen dan niet meer praktiserend geloven: de gebruiken zitten nog steeds in hun DNA. De jaarlijkse, goed bezochte bedevaart naar de kapel van Retie, is daar een voorbeeld van.

De Eerselnaren (Kempenaren) zijn een beetje eigenzinnig. Er wordt hard gewerkt en wat minder gepraat. “Hier heur ik thuis, waar ik ook heen ga, hier heur ik thuis” is een tekenend lied.

“Als er iets op is halen we het even bij een collega horeca ondernemer. Wij werken allemaal goed samen”.

Eersel ± 10.448 inwoners, Eén van de 8 zaligheden, Goed bereikbaar, Markt, Terrassen, Scholen, Winkels, Sportclubs, Toerisme, Kleinschalig, Industrie, Actief, Brandweer, De E3 bracht Eersel welvaart, Stad in het klein, Centrum van de Kempen.

Dorp met menselijke maat, Voorzieningen, Bepalend, Groot, Vertrouwd, Andere mentaliteit dan kernen, Het gaat hier erg goed al is er ook armoede, Twee gezichten, Boeren en techneuten leven wel met elkaar, maar wonen niet naast elkaar.

Gemeente Eersel mag zich verheugen in een opvallend hoog aantal “8 1/2 + ondernemers”. Of het nu gaat om wereldwijd opererende (fijn)metaalbedrijven, MKB bedrijven, ZZP’ers, horeca of toerisme.

De Kempische ondernemers leggen de lat hoog. Naar eigen zeggen omdat ze “gewoon hun boerenverstand gebruiken en er vervolgens voor durven gaan”. De beste ideeën worden aan de keukentafel bedacht...

Eersel beschikt over een slimme maakindustrie. Hun innovatieve denken wordt door het naburige Brainport Eindhoven hoog gewaardeerd. Kempische ondernemers zijn even innovatief als praktisch. Zij bedenken zelfs “oplossingen voor technische problemen die nog niet bestaan”.

Globalisering leidt er toe dat steeds meer nationaliteiten zich in en rondom de gemeente Eersel vestigen. Brainport wil aantrekkelijk zijn voor expats. Jonge gezinnen zoeken een woonplek in veilige dorpen met een hoge sociale cohesie. Een “8 1/2 + omgeving” zijn maakt alle kernen van gemeente Eersel nog aantrekkelijker.

“ Wij gebruiken gewoon ons boerenverstand”

Innovatief ondernemen in metropoolregio Eindhoven

8 1/2 + bedrijven metropoolregio Eindhoven o.a: ASML B&B Hof van Eersel Venco Campus VDL Recreatiepark TerSpegelt Scandinavian Tobacco Group Van den Hurk Kookwinkel Wilting Philips Oogenlust Renders Metaal Landcoöperatie Dal van de Kleine Beerze

*“ De hemel keek vanaf boven naar beneden
en dacht daar moet het zalig zijn om te wonen.
En de hemel heeft altijd gelijk en dat blijkt want
het is hier ook zalig om te wonen.
Bijna de hemel op aarde”*

De acht zaligheden: Wintersel Knegsel Steensel Duizel Eersel Reusel
Hulsel Netersel Vijf van de acht zaligheden (selligheden) liggen in de
gemeente Eersel. (Vessem is een heerlijkheid tussen de zaligheden)

De Acht Zaligheden was volgens zeggen een spotnaam die Hollandse militairen gaven
aan de plaatsen waar zij rond 1830 waren ingekwartierd. Hoe het ook zij: de Acht
Zaligheden werd een geuzennaam. Gemeente Eersel herbergt volop 8 1/2 + bedrijven
die de heerlijkste streekproducten maken getuige dit hedendaagse stilleven.

Mensen Tijdens interviews en workshop werd de vraag gesteld “wie wonen en werken in gemeente Eersel”. In de woordenwolken leest u een opsomming. De meest genoemde benamingen zijn groter gezet.

De Kempen Het leven is goed in het Kempische land. Toeristen waarderen De Kempen. De vijf gemeenten in de Brabantse Kempen hebben samen circa 2.5 miljoen overnachtingen. De toeristensector is goed voor ruim 4000 banen.

De contente inwoner.

Het gaat zowel economisch als persoonlijk goed met de inwoners van gemeente Eersel. Natuurlijk valt er binnen elke regio altijd wel iets te verbeteren. En dat gebeurt dan ook. De Kempische mens blijft niet afwachten maar pakt aan.

De contente toerist.

Het toerisme nam de afgelopen decennia in gemeente Eersel een flinke vaart. Gemeente Eersel is geliefd onder fietsers, wandelaars en recreanten. Die stellen wel steeds nieuwe eisen waar alle betrokken partijen op in kunnen (moeten) spelen.

De contente pensionado.

Na het werkzame leven is het goed toeven in gemeente Eersel. De groei van het aantal 75-plussers zet hier de komende 10 jaar stevig door. Het voorzieningenniveau in de kernen is goed. Mede daarom zijn de (steeds ouder wordende) pensionado's gehecht en honkvast.

content

De contente wandelaar.

Een gedeelte van de pelgrimsroute naar Santiago de Compostella loopt door gemeente Eersel. Zowel wandelaars met een missie als recreanten vinden de weg naar de fraaie wandelroutes in het Kempische landschap.

De contente expat.

Brainport Eindhoven staat niet stil. Knappe koppen vanuit de hele wereld trekken naar Eindhoven. De jongeren onder hen zoeken een woning in de stad. Jonge gezinnen daarentegen willen vrijheid, veiligheid en scholing voor hun kinderen; een fijn leven leiden. Zij komen dan ook graag in gemeente Eersel wonen.

De contente mens.

Vijf van de zes kernen die gemeente Eersel rijk is behoren tot de 8 zaligheden. De mensen wonen, werken en leven hun leven. Vaak zijn ze afstammelingen van Kempische voorouders. Hard werken en content zijn hoort bij hun grondhouding en imborst.

De contente ondernemer.

De Kempische ondernemer gaat voor minimaal een "acht en een half plus". Gemeente Eersel beschikt over een opvallend groot aantal ondernemers die de lat telkens weer hoger leggen. Die ambitie maakt ze, lokaal en wereldwijd, zowel bekend als bemind.

Kempisch wonen in een wereldregio

Het gaat goed met de mensen in gemeente Eersel

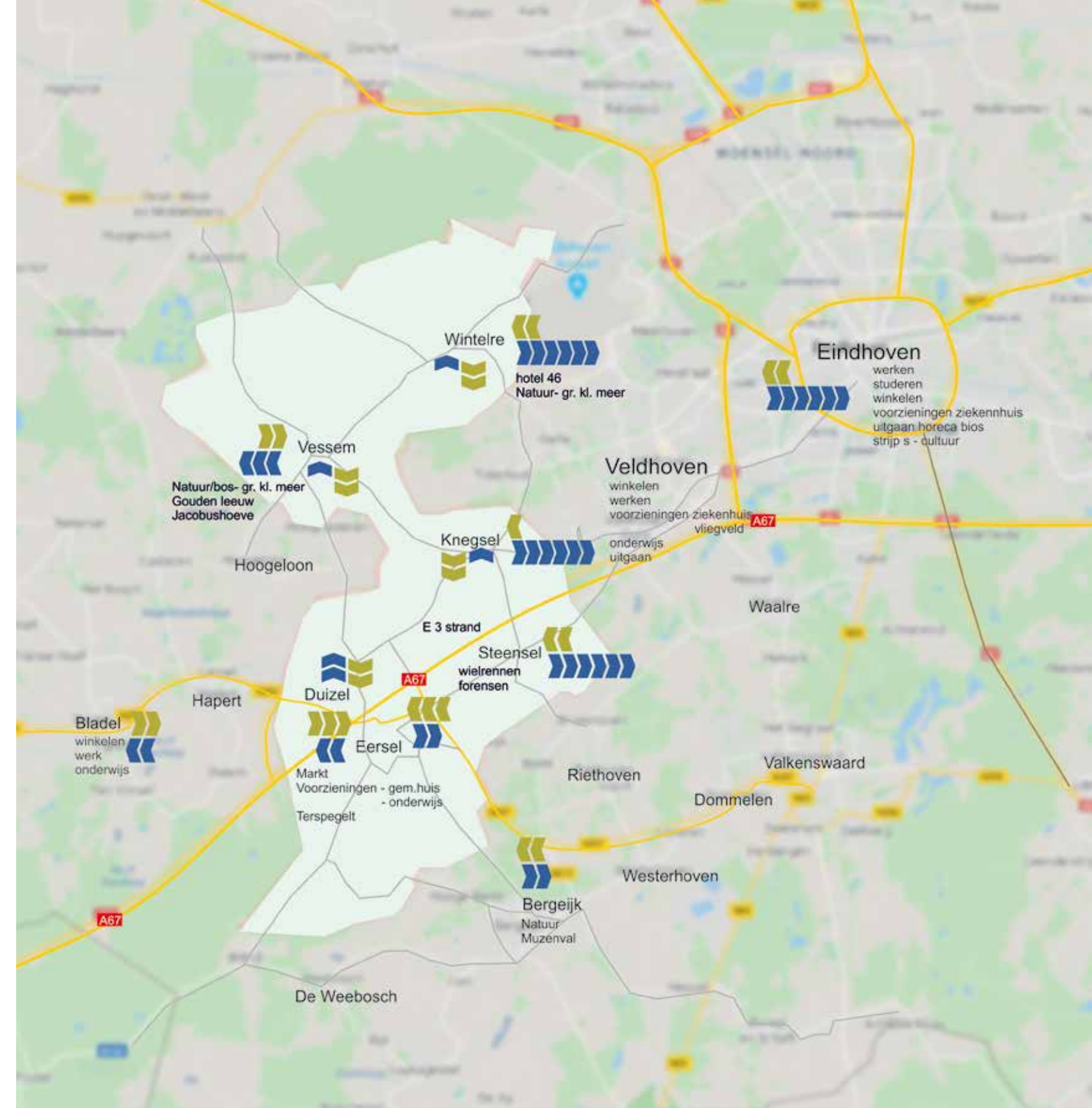
Stukje geschiedenis.

Het gebied van de toenmalige gemeente Eersel viel samen met dat van het voormalige statendorp, gelegen in het Kwartier van Kempenland. Eersel was vermoedelijk de oorspronkelijke hoofdplaats van het graafschap van de Kempen, dat in 1203 in handen kwam van de hertog van Brabant, die ter plaatse een burcht bouwde of handhaafde. Die burcht verdween al in de 13de eeuw.

De toenmalige gemeente Eersel was in 1810 ontstaan door afscheiding van Duizel en Steensel. Per 1 januari 1923 werden Duizel en Steensel weer bij Eersel gevoegd. Per 1 januari 1997 ging die gemeente op in de nieuwe gemeente Eersel, die gevormd werd door samenvoeging van de voormalige gemeenten Eersel en Vessum, Wintelre en Knegsel.

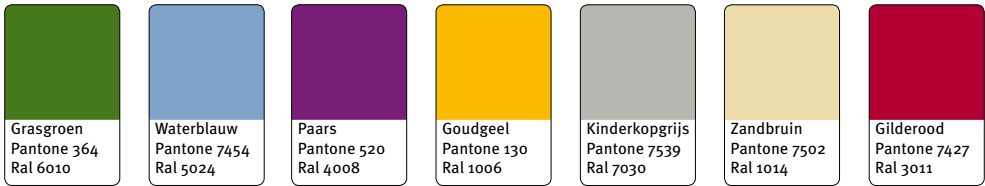
(bron: geschiedenis-eersel.nl)

De gemeentegebieden bóven en ónder de E3 zijn verbonden door een nauwe flessenhals. Wellicht dat de contouren van de gemeente Eersel dat gevoel onder de inwoners, “het boven of onder de E3 leven”, nog verder versterkt.

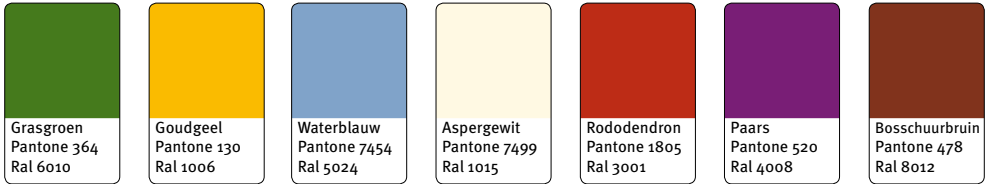

Krachtenvelden Elk gebied bezit krachten die door de inwoners en of buren worden gebruikt. Zo “leent” Eindhoven de natuur van gemeente Eersel; Knegsel leent op haar beurt het winkelcentrum van Veldhoven. Het aantal pijlen geeft de intentie aan.

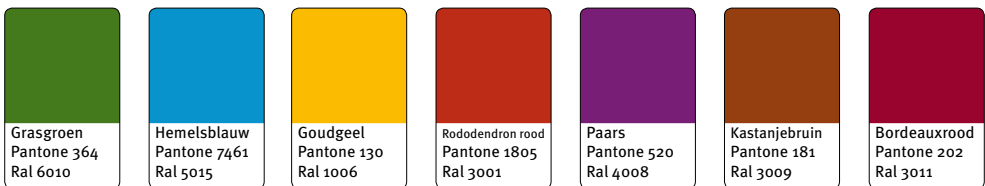
Een klein stukje geschiedenis

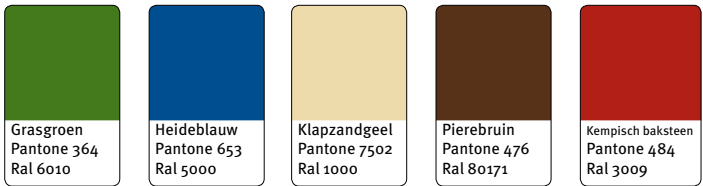
Kleuren Wintelre: + blauwwit, hemelsblauw, bladgroen, alle schakeringen groen, klapzandgeel

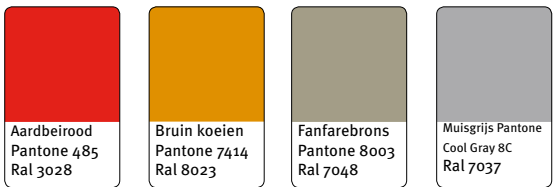
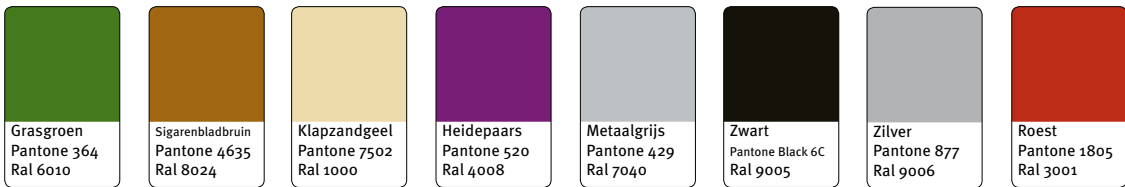
Kleuren Vessem: + frisgroen, watergroen, alle schakeringen groen, dekengroen, Vaesheimergroen, rietgeel, Brabantsgeel, hemelsblauw

Kleuren Knegsel: + bladgroen, bosgroen, lentegroen, herfstgroen, Brabantsgeel, sfeerbruin

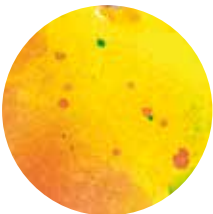
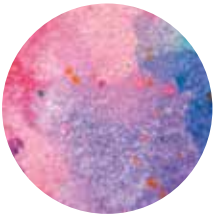
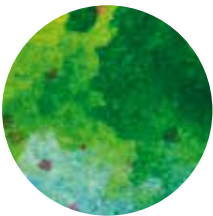
Kleuren Steensel: + VV Steenselblauw, blauw-wit verenigingsleven, bladgroen, alle schakeringen groen, lentegroen, herfstgroen, korengeel

Kleuren Duizel: + kikkergroen, maisgeel, Dosko rood/geel, klinkerrood, rood van de daken, –rook van de openhaarden– kinderkopjesgrijs

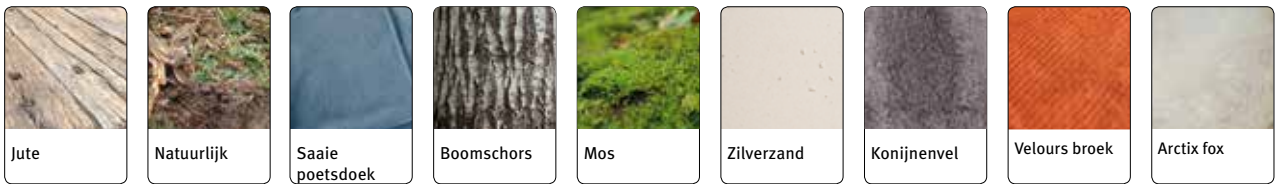
Kleuren Eersel: + bosgroen, sapgroen, boerengroen, okergeel, bourgondisch geel, transparant

Texturen Wintelre

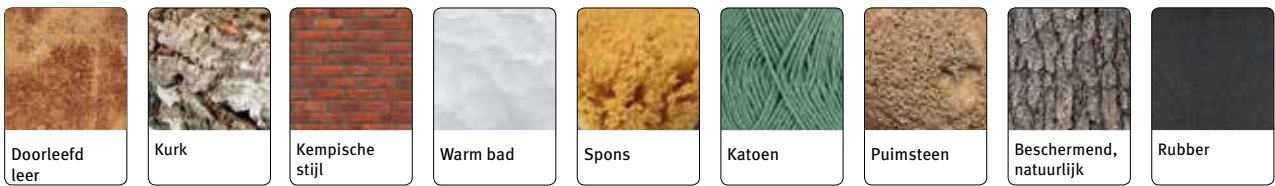
Texturen Vessem

Texturen Knegsel

Texturen Steensel

Texturen Duizel

Texturen Eersel

Tijdens interviews en workshops werd de vraag gesteld “welke kleuren en texturen vindt u passen bij uw woonkern”. Hierbij een (bont) overzicht.

de Contente mens

Colofon

In opdracht van de Gemeente Eersel

Begeleiding Hanneke Molenaar
 Gepke van Bussel

Onderzoekers: Jan Kooren
 Xander Koppelmans

GemeenteDNA.nl

Concept/teksten: Jan Kooren
 Xander Koppelmans

Fotografie: Annemiek Hendriks
 Xander Koppelmans
 De Smaak! Chocolate & IJs, Eersel
 Scouting Steensel
 Musis Sacrum Bakel
 Stichting Hee Gaode Mee?
 Gemeente Eersel

*Wij willen alle deelnemers aan de workshops,
de geïnterviewden, de inwoners, de
ondernemers en de Gemeente Eersel
bedanken voor hun openheid en input.
Alleen dankzij hen kon dit DNA Boek tot
stand komen. De onderzoekers.*